Z PORUBSKEJ KAPSY
NOVINY OBYVATEĽOV OBCE PORUBA
I339
Ročník III., číslo 3/2025 30.9.2025

JESEŇ PRINÁŠA NOVÉ VÝZVY, ŠKOLSKÝ ROK NOVÉ PRÍLEŽITOSTI

Vážení spoluobčania, milí rodičia, žiaci a pedagógovia,
leto sa pomaly lúči a do našich dní vstupuje jeseň – ročné obdobie, ktoré so sebou prináša nielen krásne farby prírody, ale aj návrat k školským povinnostiam, práci a každodennému rytmu života. Dovoľte mi preto prihovoriť sa vám pri tejto príležitosti s niekoľkými slovami.
Začiatok školského roka je významným momentom nielen pre našich najmenších školákov, ale aj pre ich rodičov, učiteľov a nás všetkých. Mnohí žiaci po prvýkrát prekročili brány školy – so zvedavosťou, obavami, ale aj s nadšením. Práve im želám, aby bol tento nový svet plný radosti z poznania a nových priateľstiev. Starším žiakom prajem veľa vytrvalosti, úspechov a motivácie, ktorá ich bude sprevádzať počas celého školského roka.
Poďakovanie patrí aj pedagógom, ktorí dennodenne vkladajú svoju energiu a srdce do výchovy a vzdelávania našich detí. Viem, že vaša práca nie je vždy jednoduchá, no jej výsledky sú nenahraditeľné a formujú budúcnosť našej obce i spoločnosti.
S príchodom jesene sa mení aj rytmus života v našej obci. Príroda nás obdarúva svojou úrodou, záhrady sa plnia plodmi a polia sa pripravujú na odpočinok. Jeseň je zároveň časom spomalenia, bilancovania, ale aj nových výziev, ktoré nás čakajú v závere roka.
V mene obecného úradu vám všetkým želám pevné zdravie, pokoj v duši, veľa úspechov v práci a aj v osobnom živote a deťom šťastný a úspešný školský rok. Spoločne sa starajme o to, aby naša obec bola miestom, kde sa dobre žije všetkým generáciám.
S úctou a prianím všetkého dobrého

Tomáš Tóth, starosta obce Poruba

HISTORICKY PRVÁ NÁVŠTEVA CHORVÁTSKEJ OBCE LIPOVJLANI

Od roku 2022 je obec Lipovljani v Chorvátsku partnerskou obcou dvoch susedných obcí Lazany a Poruba. Memorandum o priateľstve podpísal starosta Lipovljan Nikola Horvat so starostkou Lazian Janou Matiaškovou a starostom Poruby Tomášom Tóthom. K podpisom došlo počas návštevy chorvátskych priateľov v Porube a v Lazanoch. Opätovne k nám naši chorvátski priatelia zavítali vlani. Tento rok sme im návštevy opätovali a po prvýkrát boli zástupcovia Poruby a Lazian v obci Lipovljani.
Do Chorvátska cestoval za Porubu starosta Tomáš Tóth a jeho zástupca Stanislav Kurbel.
S delegáciou z Lazian, ktorú viedla starostka Jana Matiašková, cestovali aj niektorí poslanci obecného zastupiteľstva, obecný kontrolór, členovia komisií či zamestnanci obce, heligonkár Jakub Vážan a Divadelný a folklórny súbor Sielnica (pokračovanie na str. 11).

UPOZORNENIE PRE OBČANOV: VSTUP DO LESA NIE JE MIESTO NA ODPAD!

Dôrazne upozorňujeme všetkých obyvateľov, aby **nevynášali zelený ani žiadny iný odpad na vstup do lesa smerom ku kaplnke ani na žiadne iné miesta v lese**.
Takéto konanie je nevhodné a škodí nášmu životnému prostrediu. Pripomíname, že každá domácnosť má k dispozícii **kompostér** na likvidáciu zeleného odpadu.
Zelený odpad ako pokosenú trávu či lístie môžete uložiť do **kontajnera pri futbalovom ihrisku**.
Konáre je možné odkladať **za cintorínom**, kde budú následne podrvené.
Ďakujeme za pochopenie a zodpovedný prístup k životnému prostrediu našej obce.

PRVÁ ETAPA CESTY DO KANIANKY JE HOTOVÁ

S potešením vás informujeme, že obec Poruba úspešne ukončila prvú etapu výstavby cesty smerujúcej do obce Kanianka. Ide o významný projekt, ktorý prispeje k zlepšeniu dopravnej infraštruktúry a kvality života v našej obci i okolí.

V rámci prvej etapy bola zrealizovaná nová komunikácia v dĺžke 0,5 km, ktorá je vybudovaná v plnom profile. Súčasťou výstavby bola aj kompletná dažďová kanalizácia, ktorá zabezpečí odvádzanie zrážkovej vody do vsakovacieho boxu, ktorý plní funkciu zachytávania vody v krajine. Zrealizovaný bol chodník pre peších, ktorý zvýši bezpečnosť pohybu obyvateľov, a zároveň sa vytvorili nové parkovacie miesta pri obecnej bytovke, čím sa výrazne zlepšili podmienky pre miestnych obyvateľov.

Na tento projekt sa obci Poruba podarilo získať finančné prostriedky z fondov Európskej únie, konkrétne prostredníctvom Integrovaných územných investícií (IÚI). Celkový rozpočtový náklad bol vo výške 332 000 €. Zhotoviteľom diela bola firma DOSA Slovakia, s.r.o..

Tento projekt je dôkazom toho, že cieľavedomou prácou a dobrou spoluprácou vieme posúvať našu obec vpred. Máme záujem pokračovať budovaním komunikácie ďalšími etapami, pričom naším cieľom je v budúcnosti spojiť Porubu a Kanianku kvalitnou, bezpečnou a modernou komunikáciou. Všetko však bude závisieť od finančných možností.

Ďakujeme za trpezlivosť a podporu všetkým občanom počas realizácie prác. Veríme, že táto nová infraštruktúra bude dobre slúžiť obyvateľom aj návštevníkom našej obce.

-red-

REKONŠTRUKCIA MATERSKEJ ŠKOLY – NOVÉ ŠATNE

Od 1. septembra sú pre našich škôlkarov k dispozícii vynovené priestory šatní. Tieto priestory, ktoré slúžia najmenším obyvateľom našej obce, neprešli zásadnou obnovou od samotného otvorenia zariadenia. Po rokoch používania si preto zaslúžili dôkladnú rekonštrukciu.

V rámci prác boli vymenené podlahy, nanovo sa urobili omietky a do šatní bol dodaný úplne nový, moderný a estetický nábytok, ktorý spĺňa všetky požiadavky na bezpečnosť a funkčnosť. Výsledkom sú čisté, svetlé a útulné priestory, v ktorých sa deti môžu každý deň cítiť príjemne a pohodlne. Táto rekonštrukcia je dôkazom toho, že nám na našich deťoch záleží a chceme im vytvárať kvalitné podmienky nielen na vzdelávanie, ale aj na každodenný pobyt v škôlke. Veríme, že takto zmodernizované priestory budú dlhé roky slúžiť deťom, rodičom aj personálu materskej školy a že sa v nich každý bude cítiť vítaný.

-red-

NOVÁ VZDUCHOTECHNIKA V ŠKOLSKEJ JEDÁLNI

Vážení občania, dovoľte mi, aby som vás informoval o ďalšej dôležitej investícii, ktorú sa nám podarilo zrealizovať v priestoroch našej materskej školy – konkrétne v školskej jedálni. Po dôkladnej kontrole technického stavu bolo zistené, že pôvodná vzduchotechnika už nespĺňala požadované technické parametre a nevyhovovala súčasným normám ani nárokom na hygienu a komfort. Z tohto dôvodu sme pristúpili k jej kompletnej výmene. Nová vzduchotechnická jednotka zabezpečuje efektívnejšie odvádzanie pár a zápachov z varenia, lepšiu cirkuláciu vzduchu a výrazne prispieva k príjemnejšiemu prostrediu pre zamestnancov kuchyne aj pre deti stravujúce sa v jedálni. Moderné zariadenie zároveň spĺňa všetky aktuálne hygienické štandardy a prispieva k celkovému zlepšeniu kvality školského stravovania.

Sme radi, že sa nám darí postupne modernizovať priestory, ktoré sú dôležité pre každodenný život našich detí. Veríme, že aj táto investícia prispeje k tomu, aby sa deti a zamestnanci materskej školy cítili v našich priestoroch ešte lepšie a bezpečnejšie.

-Tomáš Tóth, starosta obce-

V AREÁLI MATERSKEJ ŠKOLY BUDUJEME VODOZÁDRŽNÉ OPATRENIA

V areáli Materskej školy Poruba sme začali s realizáciou vodozádržných opatrení, ktoré prispejú k efektívnejšiemu hospodáreniu s dažďovou vodou, zníženiu zaťaženia prírody a k celkovému zlepšeniu mikroklímy v prostredí, kde sa dennodenne pohybujú naše deti.

V rámci tohto projektu nahrádzame nepriepustné povrchy priepustnými, aby dažďová voda mohla prirodzene vsakovať do pôdy. Budujeme závlahový systém, ktorý bude zabezpečovať pravidelné polievanie zelene. Zachytávame dažďovú vodu do retenčných nádob, ktorá sa bude využívať na zavlažovanie rozľahlého areálu materskej školy a detského ihriska. Pribudne viac zelene, čím sa výrazne prispeje k príjemnejšiemu prostrediu pre deti aj personál.

V areáli vznikne aj dažďová záhrada, ktorá pomôže prirodzenému vsakovaniu vody a zadržiavaniu vlhkosti v pôde. Osadia sa vyvýšené záhony, pribudnú kvety, kríky a nové stromy, ktoré časom poskytnú vítaný tieň počas horúcich letných dní. Projekt je financovaný z fondov Európskej únie vo výške 220 000 €, a to vďaka úspešnému zapojeniu sa obce do výzvy v rámci Integrovaných územných investícií (IÚI). Práce sa začali koncom letných prázdnin, aby sa minimalizovalo obmedzenie bežnej prevádzky školy. Tieto opatrenia majú nielen ekologický a moderný charakter, ale prinesú aj dlhodobé úspory v prevádzke materskej školy. Okrem toho vytvoria zdravšie a krajšie prostredie pre naše deti a pomôžu obci aktívne reagovať na výzvy spojené s klimatickými zmenami.

-red-

ROZŠIRUJEME ZBER KUCHYNSKÉHO ODPADU

Od 1. januára 2026 rozširujeme spôsob zberu kuchynského odpadu v našej obci. Pribudne zber kuchynského odpadu od domu k domu z domácností (t. j. spred rodinných domov). Znamená to, že budú vedierka s kuchynským odpadom vyprázdňované pred bránou každého rodinné domu.

Obec zabezpečí pre každú domácnosť jedno vedierko s vekom v objeme 7 litrov a biologicky rozložiteľné vrecká. Kuchynský odpad nedávajte do kontajnerov, ale do vedierok, ktoré budú po novom vyvážané spred domov, do iných vreciek, ako do biologicky rozložiteľných a kompostovateľných vreciek. Neprípustné sú mikroténové vrecká, igelitové tašky alebo vrecká na komunálny odpad.

Kuchynský odpad je potrebné dávať do biologicky rozložiteľných vreciek (štartovací balík dostanete spolu s vedierkom) a vrecúško má byť vo vedierku. Šofér vezme vedierko a „vyleje“ alebo „vysype“ vrecko s kuchynským odpadom do nádoby, ktorú bude mať v aute. Vedierko vám opäť nechá pred domom. Pozor, vodič vedierka neumýva, občania si ho musia očistiť sami. Pokiaľ sa stane, že šofér vedierko s kuchynským odpadom nezbadá, je potrebné túto skutočnosť nahlásiť na obecný úrad.

Predpokladáme, že začiatky nebudú jednoduché a určite sa objavia aj problémy. Budeme ich v rámci našich možností riešiť a odstraňovať. Prosíme preto o trpezlivosť, aby sme túto službu čo najlepšie rozbehli.

Vedierka s vreckami budú domácnostiam distribuované koncom novembra a začiatkom decembra a sú určené len pre rodinné domy. Obyvatelia bytoviek budú mať zabezpečený zber rovnako, ako doteraz.

Upozorňujeme, že zberné nádoby na ukladanie biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu sú určené iba pre domácnosti, nie pre podnikateľov.

Presný harmonogram zberu a ďalšie informácie Vám budú poskytnuté formou informačného letáka, ktorí dostaneme spolu s vedierkami.

Čo patrí do kuchynského odpadu: vaječné a orechové škrupiny, šupy z čistenia zeleniny a ovocia, starý chlieb a pečivo, zvyšky jedla, usadeniny z kávy, vrecká čaju alebo sypaný čaj, mäso, ryby, mliečne výrobky, vajcia, potraviny po záručnej dobe (ale bez akéhokoľvek obalu), tekuté zložky bioodpadu (omáčka, polievka), tenšie kosti (kuracie, rybacie)a pod.

Čo nepatrí do kuchynského odpadu:

použitý jedlý olej a tuk, zelený odpad zo záhrad (lístie, konáre), triedené zložky komunálneho odpadu, cigaretové ohorky, uhynuté zvieratá, plienky, vrecká z vysávača a pod.

-red-

PORUBA JE JEDNOU Z NAJLEPŠÍCH OBCÍ NA ŽIVOT

Aplikácia MUMAP Najvyššieho kontrolného úradu (NKÚ) SR zverejnila, ako kvalitne sa žije vo všetkých 2 924 obciach a mestách na Slovensku. Údaje sa dajú nájsť a porovnávať na interaktívnej mape, ktorú úrad zverejnil. Pri posudzovaní kvality života NKÚ spracovával údaje v desiatich kategóriách - demografický vývoj, ekonomická aktivita, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, bezpečnosť, životné prostredie, záujem o veci verejné, sociálna starostlivosť, kultúra a doprava. Konkrétne dáta a čísla úrad čerpá z viacerých zdrojov, napríklad zo Štatistického úradu SR, z Centra vedecko-technických informácií SR, polície či rezortu životného prostredia. Podľa mixu všetkých desiatich ukazovateľov mohli samosprávy získať maximálne 3 000 bodov. Vynikajúcou správou je, že obec Poruba je ohodnotená 2151 bodmi, čo je spomedzi takmer 3 000 slovenských obcí a miest 332. miesto. V okrese Prievidza sa však podľa hodnotenia najlepšie žije v susedných Lazanoch. Obec Poruba sa umiestnila na štvrtej pozícii v rámci nášho okresu. Pred nami získala druhé miesto obec Pravenec (2194 bodov, 236. miesto) a tretie v poradí sú Nedožery-Brezany (2182 bodov, 254. miesto).

-red-

foto: Milan Gross

PAMIATKA HRDINOM SNP

V nedeľu 31. augusta sme pri pamätníku padlým v Porube položili vence a vzdali úctu všetkým bojovníkom, ktorí sa zaslúžili o slobodu počas Slovenského národného povstania. Táto pietna spomienka nám pripomenula odvahu a obetavosť tých, ktorí bojovali za našu krajinu.

Hudobný sprievod pietneho aktu zabezpečil spevácky súbor Roveň, ktorý svojím vystúpením umocnil dôstojnosť celej spomienky.

Nezabúdajme na ich hrdinstvo a pokračujme v udržiavaní ich odkazu pre ďalšie generácie.

-red-

XI. PORUBSKÁ KVAPKA

V piatok 22. augusta sa v našej obci uskutočnil mobilný odber krvi, na ktorom sa zúčastnilo až 57 darcov, čo je doposiaľ rekordný počet. Medzi nimi boli aj 4 prvodarcovia, ktorým patrí špeciálne poďakovanie za ich rozhodnutie pomôcť tým, ktorí to najviac potrebujú. Počas dopoludnia sa v priestoroch odberového miesta podarilo zhromaždiť približne 25 litrov krvi, ktoré poputujú na záchranu ľudských životov. Veľké poďakovanie patrí odbernému tímu, ktorý zvládol vysoký počet darcov s maximálnym nasadením a profesionalitou. Rovnako ďakujeme predsedníčke miestneho Slovenského Červeného kríža v Porube, pani Martine Gebrlínovej – Čavojskej, ako aj pánovi Matejovi Gebrlínovi, za ich neoceniteľnú pomoc pri organizácii podujatia. Všetkým darcom zo srdca ďakujeme za ich ochotu a solidaritu. Aj vďaka vám má naša obec veľké srdce -red-

XI. PORUBSKÁ KVAPKA

Slovenský červený kríž-miestny spolok Poruba v spolupráci s obcou Poruba Vás srdečne pozýva na

DOBROVOĽNÉ DAROVANIE KRVI

21.11.2025 (piatok)
8:00 - 10:00 h
DOM KULTÚRY PORUBA

So sebou si prineste: legitimáciu darcu krvi, občiansky preukaz, preukaz poistenca.

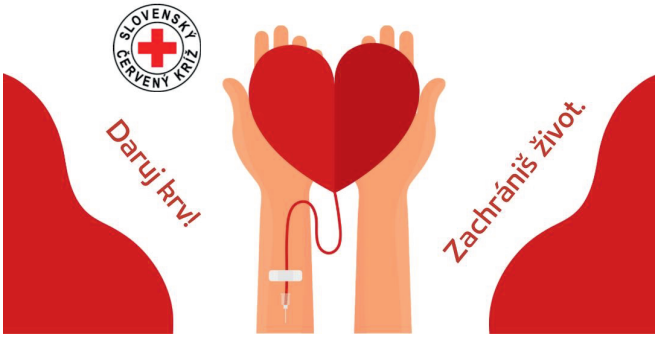

OBEC PORUBA POZÝVA VŠETKÝCH SENIOROV NA KULTÚRNE PODUJATIE PRI PRÍLEŽITOSTI

Mesiaca úcty k starším.

SOBOTA 11.10.2025 O 15:00 HOD
SÁLA KD PORUBA

Tešíme sa na Vašu účasť.

ROZLÚČKA S PREDŠKOLÁKMI

Ako to už v júni býva zvykom, ani tento rok to nebolo inak. S blížiacim sa koncom školského roka nastal čas, aby sme sa rozlúčili s našimi predškolákmi. Rozlúčka s predškolákmi je udalosť, ktorá symbolizuje ukončenie „škôlkárskeho obdobia“ a znamená prechod do základnej školy. Deti posledný krát vystúpili v materskej škole pred pani riaditeľkou, pánom starostom, svojimi rodičmi, známymi, kamarátmi a pani učiteľkami. Naposledy si v materskej škole zaspievali, zatancovali, recitovali básničky a nasledovalo tradičné predstavenie predškolákov vo forme častušiek. Nastal čas lúčenia a ako sa patrí okrem krásnych spomienok na čas strávený v materskej škole, si naši predškoláci odniesli na pamiatku darčeky.

Všetkým našim predškolákom prajeme, aby s radosťou nastúpili do vytúženej školy a aby boli naďalej takí šikovní a robili všetkým okolo seba radosť.

Milí naši predškoláci, ďakujeme za krásne spoločné chvíle.

PENOVÁ PÁRTY

A ako najlepšie ukončiť školský rok ako poriadnou zábavou? Veď detský smiech a radosť je to, čo každý rodič a aj učiteľ vidí najradšej. A tej sme si v piatok 27.6. užili neúrekom. Vďaka šikovným hasičom z DHZ PORUBA, ktorí škôlkárom pripravili krásne dopoludnie, ktoré sa nieslo v zamení radosti, smiechu a nekonečnej peny! Zažili sme nezabudnuteľnú penovú párty, počas ktorej sa deti s nadšením vrhali do bielych oblakov peny. Všade znel smiech a šťastné výkriky – ako by sa celý svet na chvíľu premenil na rozprávkovú krajinu plnú zábavy. Skákali sme, tancovali, naháňali sa a užívali si každý penový moment naplno. Bol to deň, na ktorý budeme ešte dlho spomínať s úsmevom na tvári.

NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK

„Nový školský rok je ako nová kniha, ktorej strany sú prázdne a plné očakávaní. Spoločne budeme písať nové príbehy, nové poznatky a mená nových priateľov. Veríme, že tie príbehy budú výnimočné.“

S radosťou sme všetkých privítali na začiatku nového školského roka v našej materskej škole. Pre niektorých to je prvý veľký krok do sveta „škôlkárskych“ dobrodružstiev, pre iných návrat do známeho a príjemného prostredia plného hier, učenia a objavovania. Počas celého leta sa v našej MŠ pilne pracovalo. Počas letných prázdnin prebehla rekonštrukcia šatní v oboch triedach a na deti čakali nové krásne šatne a farebné skrinky.

Našu materskú školu navštevuje 45 detí z Poruby, čomu sa veľmi tešíme. Aj tento školský rok bude plný nových zážitkov, priateľstiev a vzácnych momentov, ktoré nám zostanú v srdciach. Spoločne sa budeme učiť novým zručnostiam, spoznávať okolitý svet a podporovať deti v ich rozvoji, aby sa z nich stali sebavedomé, zvedavé a šťastné bytosti. Naša materská škola je miestom, kde sa deti učia s radosťou, kde sa hrajú a tvoria, a kde každý deň prináša nové možnosti. Preto chceme, aby sa každý z vás cítil vítaný, v bezpečí a obklopený láskou a starostlivosťou.

Tešíme sa na nové výzvy a krásne chvíle, ktoré nás tento rok čakajú. Spoločne vytvoríme prostredie plné radosti a úspechov. Počas teplých dní si všetky deti s radosťou užívali hry a zábavu na školskom dvore.

KONCOROČNÁ BESIEDKA TRIEDA VČIELOK

Príjemnou tradíciou býva besiedka pre rodičov na konci školského roka. Detičky sa na ňu s láskou pripravujú, lebo každé chce ukázať, čo všetko sa za ten rok s pani učiteľkami naučili. Deti krásne zaspievali, zarecitovali básničky, zahrali divadielko a na koniec si aj zatancovali. Rodičom sa vystúpenie detí veľmi páčilo a odmenili ich poriadnym potleskom.

dvojstranu pripravila Mgr. Lucia Čavojská

SLÁVNOSTNÉ UVEDENIE KNIHY "PRÍBEH VYTESANÝ DO KAMEŇA" NA BOJNICKOM ZÁMKU

V sobotu 13. septembra mal starosta obce Tomáš Tóth tú česť zúčastniť sa slávnostného uvedenia knihy "Príbeh vytesaný do kameňa" na Bojnickom zámku. Táto kniha je výsledkom spolupráce nášho občana, pána Erika Kližana, a pána Maroša Baroka z Bojníc.

Dielo prináša bohaté a exkluzívne informácie o posledných chvíľach grófa Jána Pálfyho a detailný prehľad udalostí po jeho úmrtí, ale aj informácie o mieste posledného odpočinku grófa, čo robí knihu jedinečným príspevkom do histórie nášho regiónu. Obom autorom srdečne blahoželáme k tomuto významnému počinu. Knihu sme s radosťou prijali aj pre obec a teraz je k dispozícii v našej obecnej knižnici pre všetkých našich čitateľov.

Ďakujeme za tento vzácny dar a tešíme sa na ďalšie podobné projekty, ktoré obohacujú našu komunitu. -red-

LETNÁ PAUZA 2025

V našej obci sa začiatkom leta uskutočnilo tradičné podujatie Letná Pauza Klasika, ktoré patrí medzi dve výnimočné podujatia klasickej hudby na začiatku leta v našom regióne.

Koncert vážnej hudby „CON BRAVURA“ v podaní flautistky Michaely Koudelkovej a ansámblu Bettelsdorf sa konal v podvečer sviatku svätých Cyrila a Metoda v krásnych priestoroch národnej kultúrnej pamiatky kostola sv. Mikuláša. Toto výnimočné hudobné podujatie prilákalo návštevníkov zo širokého okolia, ktorí si prišli vychutnať jedinečnú atmosféru a kvalitný umelecký zážitok.

Teší nás, že Poruba je miestom, kde si tradičná hudba nachádza svoje pevné miesto a spája komunitu v spoločnom záujme o kultúru. -red-

JUBILEJNÝ DEŇ OBCÍ PRAVNIANSKEJ DOLINY

(20.9.2025) V septembri sa v Nitrianskom Pravne uskutočnil Deň obcí pravnianskej doliny, ktorý je každoročne reprezentačným podujatím všetkých členských obcí združenia Hornonitrie. Tento rok oslávil už svoj 10. ročník. Podujatie prinieslo bohatý kultúrny program, o ktorý sa postarali regionálne spevácke, folklórne a hudobné skupiny. V úvode sa účinkujúcim a návštevníkom prihovoril prezident Občianskeho združenia Hornonitrie a starosta obce Kľačno Jozef Ďuriš. Všetkých pozdravil aj domáci starosta obce Nitrianske Pravno Imrich Gaplovský a tiež predseda Združenia miest a obcí hornej Nitry a starosta obce Tužina Miroslav Dzina. Počas programu pozdravili návštevníkov aj poslanci Trenčianskeho samosprávneho kraja Petra Hajšelová a Jozef Stopka. Svoje obce reprezentovali spevácke skupiny Schmiedshauer z Tužiny, Zlatava z Malinovej, Probner Echo z Nitrianskeho Pravna, Neutrataler z Kľačna, Vrbinka z Pravenca, folklórna skupina Lubená z Poluvsia a o veselú náladu sa postarala hudobná kapela Naša kapela z Nedožier-Brezian. Medzi účinkujúcimi na pódiu nechýbal ani spevácky súbor Roveň z Poruby. Pod dirigentskou taktovkou Dominiky Tisajovej rozveselil piesňami všetkých návštevníkov na námestí v Nitrianskom Pravne.

Neodmysliteľnou súčasťou jubilejného ročníka bola aj ochutnávka tradičných jedál, ktoré pripravili jednotlivé obce. Dobroty z obecných stánkov rozvoniavali po námestí už od skorého dopoludnia. Z pódia pozval každý starosta osobne návštevníkov ochutnať špeciality svojej obce. Tužina navarila guláš pre účinkujúcich aj návštevníkov, Chvojnica ponúkla bryndzové halušky,

Poluvsie kapustnicu, Kľačno slané šúľance, Malinová sladké šúľance, Nitrianske Pravno šošovicu, Pravenec typické praženiny a Nedožery-Brezany posúchy. Porubský tím varil už tradične držkovú, o ktorú bol veľký záujem. Bola výborná a dokladom toho bol expresný čas jej vydania. Z pultu obce Poruba zmizla do 30 minút.

Súčasťou podujatia bol aj ľudový jarmok remesiel a tradícií, ktorý návštevníkom priblížil bohaté dedičstvo regiónu a umožnil návštevníkom obdivovať kumšt všetkých remeselníkov. Ukážky tvorby vahanov predviedol korytár z Pravenca. Paletu umeleckých remeselníkov dopĺňal drotár, drevorezbár, krasličiarky, výšivkárky, medovnikárka, košikár i pekárka kváskového chleba pečeného v peci na drevo.

Po druhý raz bola súčasťou Dňa obcí pravnianskej doliny aj výstava Zostaň v kroji. V stane Občianskeho združenia Hornonitrie si mohli návštevníci prehliadnuť honosné meštianske odevy z Nitrianskeho Pravna, ale aj sviatočné kroje remeselníkov a roľníkov z celej pravnianskej oblasti. Podrobné informácie o historickom odievaní v tejto oblasti pred 150 až 200 rokmi ponúkla záujemcom publikácia Tradičný odev Hornonitria.

Podujatie Deň obcí pravnianskej doliny a ľudový jarmok remesiel a tradícií bolo realizované s finančnou podporou Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Text a ilustračné foto: Radka Tarabčíková, Občianske združenie Hornonitrie

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNY K • R • A • J

HISTORICKY PRVÁ NÁVŠTEVA CHORVÁTSKEJ OBCE LIPOVJLANI

(pokračovanie zo str. 1)

Termín návštevy, teda počas posledného augustového víkendu, nebol vybraný náhodne. Práve vtedy sa totiž v Lipovljani už viac ako päťdesiat rokov koná stretnutie národnostných menšín žijúcich v Chorvátsku. Podujatie je označované ako najväčšia kultúrna manifestácia národnostných menšín v Chorvátsku. Treba dodať, že Lipovljani je multikultúrna a multietnická obec, v ktorej okrem Chorvátov žije desať rôznych národností. Medzi nimi sú približne tromi percentami zastúpení aj Slováci.

Prvý výnimočný okamih.

V prvý deň návštevy, v piatok 29. augusta, sa návšteve zo Slovenska dostalo veľkej cti, pretože ich na pôde Lipovljan slávnostne privítal starosta Nikola Horvat. V príhovore povedal: *„Je mi mimoriadnou cťou a potešením, že vás dnes môžem vidieť v Lipovljani a privítať vás. Je to výnimočný deň počas ktorého potvrdzujeme dlhoročné priateľstvo a spoluprácu medzi našimi obcami a Chartu priateľstva, slávnostne podpísanú 16. júla 2022 na Slovensku.“*

Starostke Lazian Jane Matiaškovej odovzdal šatku s chorvátskymi motívmi, ona jemu venovala sošku anjela, vyrobenú v Lazanoch. Starostka sa poďakovala za vrúcne prijatie a vyjadrila obdiv, ako v Lipovljanoch žijú v jednote

a harmónii príslušníci viacerých národnostných menšín.

Starosta Poruby Tomáš Tóth si od kolegu z Lipovljan prevzal kravatu s chorvátskymi motívmi. *„Ďakujem za pozvanie, vrelé privítanie a pohostinnosť,“* povedal okrem iného vo svojom ďakovnom prejave starosta Poruby. Obci Lipovljani daroval obraz národnej kultúrnej pamiatky - Kostola sv. Mikuláša v Porube, v ktorom sa naši rodáci naposledy pomodlili, keď odchádzali z Poruby žiť do vtedajšej Juhoslávie. Celkovo odišlo do Lipovljan z Poruby a z Lazian 17 rodín. Na prijatí zaspievali folkloristi zo Sielnice s heligonkárom Jakubom Vážanom dojímavú

pieseň „Slovensko moje“ a veľmi príjemne prekvapili, keď hostiteľom zaspievali aj chorvátsku pesničku „Dalmatínka“. Laziansko-porubská delegácia si ešte v piatok večer pozrela aj vystúpenie poľského súboru Kalina.

Druhý výnimočný okamih.

Hostia z Poruby a Lazian si v druhý deň návštevy so záujmom pozreli Slovenský etno dom, ktorý pripomína, ako Slováci žili v tejto lokalite pred mnohými rokmi. Nechýba v ňom tradičné zariadenie, predmety, ktoré ľudia kedysi denno-denne používali. Dom patrí v súčasnosti Matici slovenskej v Chorvátsku.

Kedysi však patril Petrovi Krajčimu z Lazian, ktorý mal brata Ignáca a sestru Annu. Ignácov vnuk, Josip Krajči, je už štvrtou generáciou rodu a dnes je predsedom Matice slovenskej v Chorvátsku. V Slovenskom etno dome zaspievali niekoľko ľudových piesní členovia Sielnice s heligonkárom Jakubom Vážanom a schuti si aj zatancovali. Starostka Jana Matiašková, starosta Tomáš Tóth a vedúca Sielnice Adela Bolfíková odovzdali predsedovi Matice slovenskej v Lipovljani Josipovi Krajčimu dary z oboch obcí a napísali pár slov do návštevnej knihy domu a všetci účastníci zájazdu pridali svoje podpisy. Bolo to totiž prvý raz, čo do Lipovljan zavítali najvyšší predstavitelia obcí Lazany a Poruba.

Tretí výnimočný okamih.

„Lipovljanski susreti“, teda „Lipovljanske stretnutia“ sú zmesou rôznych podujatí pre všetky generácie, na ktorých sa podieľajú príslušníci rôznych národnostných menšín. To, že mohli účinkovať na takomto významnom podujatí, pre nich bola obrovská česť. Veď medzi hosťami boli aj niektorí predstavitelia Chorvátskej republiky a veľvyslanci viacerých krajín. Medzi nimi nechýbala veľvyslankyňa Slovenska v Chorvátsku Hana Kováčová. Srdečne sa zvítala aj so starostom obce Poruba Tomášom Tóthom, starostkou obce Lazany Janou Matiaškovou a vedúcou divadelného a folklórneho súboru Adelou Bolfíkovou.

Folkloristi zo Sielnice boli súčasťou pripravovaného programu, ktorý sa odohrával na centrálnom pódiu. Krátko pred ich vystúpením však prišla silná búrka, ktorá program prerušila a nakoniec aj ukončila. Speváci z Lazian sa však nevzdali. Vo veľkom stane, kde všetci čakali na koniec búrky, začali spontánne spievať. Mnohí sa k nim okamžite otočili a sledovali ich vystúpenie. Pridali sa aj folkloristi z Poľska, s ktorými sa striedali v speve. Napriek prekazenému predstaveniu bola v stane aj vďaka našim spevákom výborná atmosféra.

Celkovo sa počas folklórnych vystúpení a na etnogastro jarmoku prezentovalo až pätnásť rôznych národností.

V rámci možnosti si návšteva z Poruby a Lazian pozrela aj obec Lipovljani a zavítali tiež do miestneho kostola. To využil Tomáš Tóth, starosta Poruby, ktorý je tiež organistom a zahral na tunajšom organe piesne „Celá krásna si Mária“ a „Ó, Mária bolestivá“ z Jednotného katolíckeho spevníka.

Tri dni v Lipovljani utiekli ako voda. Boli to však intenzívne chvíle, plné emócií, spomienok, priateľstva a spolupatričnosti. Ukázali, že aj keď sú ľudia z rôznych národov a majú odlišné zvyky a kultúru, vedia spolu výborne vychádzať a žiť vo vzájomnom rešpekte.

-red-

NA RICHTÁRSKOM STOLCI

Z minulej kapsy sme vybrali príbeh o porubských richtároch. Hovorili sme o nich iba všeobecne. Preto teraz si povieme konkrétne mená tých, ktorí sedeli na richtárskom stolci. Prvým porubským richtárom bol od roku 1339 Konchlin, zakladateľ obce. On dostal richtársky úrad od bojnického zemepána do dedičnej držby pre seba a svojich potomkov za to, že založil našu obec. V roku 1473 bol dedičným richtárom Šimon Valach. Či bol v nejakom príbuzenstve s Konchlinom alebo jeho rod vymrel a Valachovci boli novými dedičnými richtármi, nevieme. Vieme však, že dedičný richtár sa inak nazýval šoltés, šoltýs alebo škultét. Od toho vzniklo aj staré priezvisko Škultéty. Valachovci boli dedičnými richtármi v Porube až do roku 1726, kedy bojnický zemepán od nich odkúpil tento úrad aj so všetkými právami k nemu patriacimi. Tými poslednými boli Juraj Valach Kajan a Ján Valach Baniar. Od roku 1726 sa potom richtár už každoročne volil spomedzi obyvateľov obce. Prvým voleným richtárom Poruby bol Ondrej Dráb. Z 18. storočia potom ešte poznáme mená ďalších: Ján Hanko (v roku 1743), Ondrej Dráb (1745 – 1746) a iný Ondrej Dráb (1767). Matej Hanko zasadol na richtársky stolec roku 1806, Juraj Lacko v rokoch 1816 a 1819 a napríklad Ján Lacko roku 1828 a Ján Píš roku 1829. Nový richtár bol volený každoročne v novembri, svoj úrad mohol obhájiť alebo bol opätovne volený v iných rokoch. Tak napríklad Ján Škultéty bol porubským richtárom v rokoch 1834 a 1837 – 1838, Matej Tisaj v roku 1835, Jozef Lacko v rokoch 1839 – 1840, Ondrej Pieš roku 1842, Juraj Dráb v rokoch 1843 – 1844 a Juraj Priehoda v rokoch 1844 – 1848 a opäť v rokoch 1850 – 1854. Prvým richtárom, ktorého si Porubčania volili slobodne (bez príkazu zemepána) bol Martin Kráľ (1849). Z ďalších mien spomenieme Jozefa Marka (1855 – 1856), Laurinca Hepnera (1856 a 1867), Juraja Priehodu (1858), Juraja Škultétyho (1861, 1864 a 1873), Jozefa Kobelu (1866), Jozefa Lacka (1868), Jána Tisaja (1869 – 1870 a 1876) a Juraja Škultétyho (1873). V závere 19. storočia sa úrad porubského richtára skonsolidoval a výmeny neboli už také časté. Tak Ján Páleš bol richtárom v rokoch 1876 – 1879 a ešte v roku 1885, Juraj Boško v rokoch 1882 – 1884 a 1889, Ján Tisaj v rokoch 1884 – 1885 a potom v rokoch 1894 – 1905 a 1919, Jozef Tisaj v rokoch 1909 – 1918. Prvým richtárom po skončení prvej svetovej vojny a po vzniku Československa bol Ondrej Bugár (1919 – 1923). Prvým starostom po zmene pomenovania hlavného predstaviteľa obce (1923) bol Jozef Čavojský (1923 – 1932), za ním nasledoval Juraj Badák (1932 – 1938). Všetci traja boli prívržencami agrárnej, tzv. republikánskej strany. V júni 1938 bol za starostu Poruby zvolený Valentín Škultéty, člen komunistickej strany. Starostom obce bol však iba krátko, lebo už v novembri 1938 (po Viedenskej arbitráži) bol odvolaný a povolaný na povinnú vojenskú službu. V predvečer druhej svetovej vojny bol úrad starostu zrušený a do čela obce bol vládou určený tzv. vládny komisár Juraj Dráb, podľa toho prezývaný Komisáre. Počas SNP bol z členov protifašistického odboja zostavený tzv. Revolučný národný výbor, na ktorého čele bol Valentín Škultéty (1944). Po ňom bola nakrátko obnovená funkcia starostu, bol ním Juraj Dráb (1944 – 1945). Po skončení vojny bol starosta premenovaný na predsedu miestneho národného výboru (MNV). Vo funkcií sa v rýchlom časovom slede vystriedali Michal Gebrlín, Gejza Dobrotka, Jozef Gross, Lukáš Kráľ, Valentín Škultéty, Cyril Mečiar, Štefan Lacko a František Kozák. V roku 1964 sa funkcia predsedu MNV v Porube stabilizovala, keď úrad prevzal Peter Pediač. Bol ním až do roku 1981, s krátkou prestávkou v roku 1967, keď ho zastupoval Juraj Murháň. Jedno volebné obdobie bol predsedom MNV Rudolf Grznár (od 1981) a po ňom František Marko (od 1986). Ten bol zároveň posledným predsedom MNV a po zmene politického režimu v krajine prvým starostom (od 1990). Po ňom jedno volebné obdobie úrad starostu vykonával Mgr. Ladislav Čavojský (2002 – 2006) a za ním bola starostkou prvá žena v histórii obce, Ing. Helena Čavojská (2006 – 2018). Od roku 2018 až do súčasnosti je starostom obce v Porube Ing. Tomáš Tóth. Úplne na záver, pre zaujímavosť, uvádzame, že najdlhšie stáli na čele našej obce Peter Pediač (16 rokov), František Marko (16 rokov) a Ján Tisaj ešte v 19. storočí (14 rokov).

– Erik Kližan –

komisár Juraj Dráb

Peter Pediač

František Marko

PRECHÁDZKA PORUBSKÝMI ULICAMI (6)

V priebehu rokov sa naša obec stala domovom aj viacerých rodín a obyvateľov, ktorí nepochádzajú z Poruby. Preto im nie sú vždy známe tradičné pomenovania častí obce, uličiek alebo stavieb, ktoré „starousadlíci“ bežne používajú v svojej komunikácii. V sérii krátkych príspevkov si predstavíme tie najznámejšie.

Najstarší drevený kríž

V našej obci stojí niekoľko drevených krížov. Obyvatelia ich kedysi stavali na okraji dediny, aby ochraňovali všetkých jej obyvateľov. Pri kríži sa každý prežehnal. Stáli tiež pri cestách, aby chránili tých, ktorí z obce odchádzali alebo naopak, prichádzajúci sa pri nich prežehnali a poďakovali za svoj šťastný návrat. Keď sa Poruba rozrástla do dĺžky i do šírky, niektoré kríže sa dostali do stredu zástavby. To je aj prípad najstaršieho porubského kríža. Nachádza sa v strede obce, pri ceste, ktorá sa kedysi nazývala Medzi plôtky. Naozaj viedla (a aj dnes vedie) pomedzi ploty dvoch susedných domov a spájala Záhumnie s dedinou. Vedie okolo domu, ktorý v roku 1928 postavila rodina Dobrotková (dnes tu býva rodina Štúrová). Od toho je odvodený názov Dobrotke jarok, do ktorého stekala voda z cesty alebo zo Záhumnia. Táto cesta smerovala z Poruby do Kanianky. Slúžila pre gazdov, ktorí tam mali role alebo pre tých, ktorí putovali do Kanianky, Dubnice a Bojníc. A preto tu mal kríž svoje opodstatnenie. Nevedno kto v roku 1932 dal vyrobiť drevený kríž. V spodnej časti má čitateľný nápis: „Postavený ku cti Božej r. 1932“. Napriek svojmu úctyhodnému veku je stále v dobrom stave. Zaujímajme sa o našu spoločnú históriu.

– Erik Kližan –

UKÁŽKA LETNÉHO REZU OVOCNÝCH DREVÍN

Slovenský zväz záhradkárov, Oblastný výbor Prievidza, organizačná jednotka základná organizácia, pripravil v spolupráci so Strednou odbornou školou obchodu a služieb v Prievidzi dňa 9. augusta 2025 odbornú ukážku letného rezu ovocných drevín. Praktickú časť s podrobným výkladom a ukážkami priamo v teréne viedol pán Miloš Polcer, ktorý účastníkom vysvetlil správne techniky rezu a význam jednotlivých zásahov pri pestovaní ovocných stromov. Svojimi odbornými poznatkami podujatie obohatila aj pani Eva Šidová, ktorá prítomných poučila o najčastejších chorobách a škodcoch, ktoré ohrozujú ovocné stromy, a predstavila účinné spôsoby ich prevencie a ochrany. Po odbornej časti mali všetci účastníci možnosť prakticky si vyskúšať získané vedomosti, podľa inštrukcií prednášajúcich sami ošetrili stromy nachádzajúce sa v areáli školy. Akcia nebola súťažného charakteru, jej cieľom bolo predovšetkým zvýšiť praktické zručnosti záhradkárov, prehĺbiť ich znalosti a zároveň prispieť k starostlivosti o ovocné stromy, ktoré sú súčasťou školského areálu. Z našej obce sa tohto odborného podujatia zúčastnili pán Ján Tisaj a pán Marián Volentier, ktorí svojou účasťou podporili spoločnú snahu o zachovanie a rozvoj ovocinárskych tradícií v regióne. -red-

ČLENOVIA DHZ PORUBA POČAS LETA ZORGANIZOVALI HASIČSKÚ SÚŤAŽ A OSLAVY 81. VÝROČIA SNP

Hasičské družstvo mužov z Poruby má za sebou ďalšiu sezónu v Slovensko-moravskej hasičskej lige. Jedno z kôl prestížnej SMHL sa opäť konalo aj v našej obci. Hasiči z Poruby zorganizovali 8. júna 2. kolo a zároveň 14. ročník súťaže o pohár starostu obce. Zúčastnili sa celkom 15-tich súťaží na Slovensku a na blízkej Morave. V SMHL obsadili celkové 10. miesto. Okrem toho mužské a ženské družstvo zvíťazilo na okresnej súťaži organizovanej Územnou organizáciou Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR v Prievidzi, vďaka čomu postúpili na krajské kolo. To sa konalo 28. júna v obci Pruské.

foto: Laura Štefíková

OSLAVY 81. VÝROČIA SNP

Tohtoročné oslavy SNP boli taktiež pod taktovkou členov DHZ Poruba. Súčasťou podujatia bolo futbalové derby „O biely jarok“ so súperom z Malinovej. V polčasovej prestávke sa dostali k slovu mládežníci z Poruby a Malinovej, ktorí si pri výbornej diváckej kulise zmerali sily v kopaní penálť. Proti sebe sa postavili najlepší strelci a brankári zo žiackej súťaže ročníka 2024/2025, kde o jeden gól zvíťazili domáci. Následne prebiehalo prvé zlosovanie tomboly zo zakúpených vstupeniek na futbalový zápas, brankársky dres FC ViOn Zlaté Moravce s malou pozornosťou putoval tentokrát do Malinovej. Napínavý zápas dopadol v prospech Poruby s konečným výsledkom 2:0. Po futbale nasledoval príhovor starostu obce Ing. Tomáša Tótha, MBA a zapálenie tradičnej partizánskej vatry. Tejto úlohy sa zhostili dlhoroční členovia DHZ Poruba nadzbormajster Vasil Čavojský, technik Jozef Svitok a veliteľ DHZO starší technik Roman Boško so starostom obce, vrchným hasičom Ing. Tomášom Tóthom. Počasie nebolo ideálne, no aj napriek tomu sa hostia dlho do noci bavili na tanečné melódie v podaní hudobnej skupiny Black Band. A nielen to, oživením večera bola hudobná skupina Polianočka, ktorá rozospievala celý športový areál. Spestrením bola aj bohatá tombola, ktorá obsahovala viac ako 60 cien. Členovia DHZ Poruba by sa chceli touto cestou poďakovať všetkým sponzorom, ktorí do tomboly prispeli či už finančne alebo vecnou cenou a v neposlednom rade TJ Magura Poruba a TJ Partizán Malinová.

ZO ŽIVOTA ZÁSAHOVEJ JEDNOTKY

Členovia zásahovej jednotky taktiež nezaháľajú a plnia si úlohy vyplývajúce z ich poslania. Okrem dvoch menších zásahov pri vypaľovaní trávnatých porastov sa v rámci zdokonaľovacej prípravy zúčastnili na výcviku s protipovodňovými bariérami z vozíka protipovodňovej služby Ministerstva vnútra SR. Cvičenia, ktoré sa uskutočnilo 30.08.2025 v obci Tužina v areáli Hatalisko, sa zúčastnilo 6 zasahujúcich členov zásahovej jednotky v spolupráci s hasičskými jednotkami z obcí Nedožery-Brezany, Poluvsie, Tužina, Malinová a Nitrianske Pravno.

stranu pripravila: Laura Štefíková

PROGRAM JESENNEJ ČASTI SEZÓNY 2025/2026

INFORMÁCIE Z MATRIKY

Za obdobie jún až september 2025 sa v našej obci narodili: Filip Halenár, júl.
Mateo Randa, august.

Úmrtia v obci Poruba za obdobie jún až september 2025 :
Slavko Čavojský (*1945), júl.
Slavomír Boško (*1946), júl.
Štefan Habšuda (*1941), september.

OPRAVA

V článku „Dobrovoľnícka brigáda v Dolinke“, uverejnenom v obecných novinách Z Porubskej kapsy dňa 30.6.2025, sme uviedli 6 z 11 zúčastnených. Dopĺňame mená všetkých dobrovoľníkov v abecednom poradí: Belák Jozef, Čavojská Marta, Dobrotková Evka, Fitzel Viliam, Fitzelová Ľubica, Gamanová Jolka, Gebrlínová Jožka, Jašková Majka, Mikula Vladimír, Škultétyová Olinka, Valachová Vierka.

Za neúplnú informáciu sa ospravedlňujeme. -red-

„Z porubskej kapsy“, noviny obyvateľov obce Poruba, vydáva obec Poruba, sídlo: Obecný úrad, Poruba č. 95, 972 11, IČO: 00 318 426. Reg. číslo: EV 6119/23/PT, ISSN 2730-1001. Nepredajné. Redakčná rada: Ing. Tomáš Tóth, Ing. Erik Kližan, Mgr. Adriana Horinková. Grafická úprava: COPIX s.r.o. Tlač: Lipoprint, s.r.o. Náklad: 550 ks, štvrťročník.
Príspevky do novín môžete doručiť na adresu: podatelna@poruba.sk, tel. č.: 046/54 82 004. Redakčná rada si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov.